

eTRI poslovni model in njegovi konkretni rezultati

Razvojna zadruga eTRI

Ljubljana, september 2013

Kazalo vsebine

I. Povzetek	3
1. Družbena odgovornost poslovnega modela eTRI	4
2. Prilagoditve delovnih mest posameznikovim zmožnostim	5
3. Zniževanje stroškov Potujočega oskrbovalca	5
4. 3R projekti	7
4.1. 3R papir za celulozno izolacijo.....	7
4.2. Kozarci za večkratno uporabo	8
5. Odprtost modela	8
6. Literatura	9

I. Povzetek

eTRI poslovni model in njegovi konkretni rezultati

eTRI poslovni model je nov zadružni pristop, ki zahteva popolno spremembo dojemanja ekonomije in trga ter posledično spreminja človekove navade. Usmerjen je na 3 glavna področja: ekologijo, ergonomijo in etična ekonomija, ni pa omejen le na eno podjetje ali poslovni sektor oz. določeno vrsto storitve. Je rezultat širokega spektra znanj, podjetniških izkušenj in zrelosti, ki dokazujejo, da so pri hitrejši in učinkovitejši implementaciji novih idej bistveni znanje, enostnost in moč povezovanja. Vsi projekti, ki izhajajo iz tega modela, se osredotočajo na zniževanje stroškov, ranljivih skupinam pa omogočajo uspešno poklicno in družbeno integracijo.

Ključne besede: eTRI, ekologija, ergonomija, etična ekonomija, povezovanje, zniževanje stroškov, ranljive skupine

eTRI business model and its concrete results

eTRI model is a new cooperative approach that requires complete transformation of how people perceive economy and market, and seeks to change humans habits. The module focuses on three main points, which are Ecology, Ergonomics and Ethical Economy. The model is not limited to only one company or one business sector, neither it is limited to only one branch or to one type of services. It derives from the vast knowledge and entrepreneurial skills and maturity, which prove that knowledge, unity and collaboration are the key to implement new ideas quickly and effectively. All projects deriving from the eTRI business model, focus on cost-cutting approach, enabling different vulnerable groups to be successfully integrated in their business life and society.

Key words: eTRI, ecology, ergonomics , ethical economy, collaboration, cost-cutting approach, vulnerarable groups

1. Družbena odgovornost poslovnega modela eTRI

eTRI poslovni model, primarno namenjen uporabi v združništvu, je novost med tovrstnimi modeli, saj prinaša strukturne spremembe in vzpostavlja nove paradigme. Osredotoča se na delovno okolje na področjih, na katerih poteka spreminjanje temeljnih navad posameznika, in sicer na področjih ekologije, ergonomije in etične ekonomije, zaradi česar je spekter delovanja poslovnega modela zelo pester in širok.

Inovativnost poslovnega modela je v sodelovanju med različnimi zainteresiranimi subjekti oz. združniki, ki želijo poslovni model uporabljati kot začetno in vzpodbudno okolje za razvoj lastnih izdelkov in storitev, uspešno nagovarjati svojo ciljno publiko in ustvarjati presežno vrednost, namenjeno za vlaganje v nadaljni razvoj. Možnost uspešnega sodelovanja med združniki temelji na primarnem konsenzu glede etičnih in poslovnih standardov, ki v osredje postavljajo dobrobit delovanja zadruga in posledično dobrobit skupnosti, v kateri delujejo. Ker eTRI model v svoje bistvo obstoja postavlja družbeno odgovorno delovanje, sta delovna in socialna vključenost posameznikov, ki so zaradi svoje nizke izobrazbe, dolgotrajne nezaposljivosti, starosti ali različnih oblik invalidnosti izzvzeti iz družbenega dogajanja, edina logična rezultata, ki izvirata iz njega. Posebnost poslovnega modela je tudi ta, da je dobiček drugotnega pomena, saj je v ospredje postavljeno vlaganje v razvoj in pozitivni družbeni učinki, ki omogočajo socialno vključenost vsem pripadnikom družbe.

eTRI poslovni model je tako primer transdisciplinarnega poslovnega modela, ki v slovenskem gospodarskem okolju že deluje. Naravnano je trajnostno, dinamično in povezovalno ter vključuje kombinacijo vseh modelov Štirih svetov in centra, razvitih po Centru za integralni razvoj Tran4m v Genovi avtorja Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

2. Prilagoditve delovnih mest posameznikovim zmožnostim

eTRI poslovni model pokriva področje socialne vključenosti in aktivacije marginaliziranih skupin, spodbuja strpnost in socialno razumevanje, izobražuje in usposablja, gradi in razvija koncept socialnega podjetništva. Želi zagotoviti enake možnosti na trgu dela, in sicer s pomočjo prilagajanja delovnih procesov posameznikom in njihovim zmožnostim, upošteva njihove omejitve. Bistvenega pomena je, da so ta delovna mesta posamezniku ergonomsko prilagojena in s tem omogočajo optimalno in trajnostno naravnano izvajanje delovnih procesov, večjo storilnost in boljše zadovoljstvo.

Kot že ugotavlja družbeno odgovorna poslovna alternativa, v katero spada Lars Kolind, soavtor in idejni snovalec knjige *Unboss, modeli prihodnosti*, kar eTRI poslovni model vsekakor je, niso omejeni le na eno samo podjetje, panogo ali določeno vrsto storitve. Meje med ustaljenimi poslovnimi in družbenimi vzorci postajajo vse bolj zabrisane, poklicne možnosti posameznika so lahko večnivojske, same delovne naloge pa zaradi tega zelo raznolike in zato še bolj inovativne. Glavni princip delovanja poslovnega modela eTRI je osnovan na odprtosti sodelovanja in ustvarjanju spodbudnega okolja za profesionalni in osebni razvoj. Hierarhija razdružuje ljudi, ne samo horizontalno in vertikalno, ampak tudi fizično in psihično, kar vodi v rigidno in neprijetno atmosfero neodgovornosti, kjer se krivda vali na druge (povzeto po Kolind, 2012). S smiselno porazdelitvijo posameznikovih delovnih nalog in razpršenostjo na več delovnih področij eTRI model vzpostavlja delitev dela na 3 faze: odločanje, izvajanje in sodelovanje. Pogoj tej trojni razdelitvi je obvladovanje več vzporednih delovnih procesov, v katerih so vloge vodij in sodelavcev vsakič drugače razdeljene.

3. Zniževanje stroškov Potujočega oskrbovalca

Trenutno je skupni imenovalec vseh projektov, ki izhajajo iz eTRI modela, princip zniževanja stroškov. Obenem gre tudi za istoimenski in prvi pomembnejši projekt pod imenom »Zelena oskrba«, izpeljanem v letu 2011. Z njim je v Razvojno zadrugo eTRI priključen zadružnik – invalidsko podjetje Jazon d.o.o. – minimaziralo stroške logistike, sistem oskrbe na delovno mesto pa je z njegovo pomočjo postal poenostavljen in standardiziran. Dostavo je Jazon prilagodil posebnostim geografskih področij Slovenije, sistematiziral dneve naročanja in dneve dostave in jim zagotovil pravočasno

oskrbo na delovno mesto. Omenjeni projekt, ki je še vedno v fazi aktivnega izvajanja, definira optimalne nabavne procese oskrbe na delovno mesto, pri čemer upošteva temelje ergonomije.

Potujoči oskrbovalec oz. zelena oskrba na delovno mesto se prav tako osredotoča na racionalizacijo porabe pri svojih partnerjih, obenem pa na podlagi informacij o preteklih nakupih časovno in količinsko predvidi nastanek novih potreb pri oskrbi. Pri tem tako ni vključena le dostava naročenih materialov ali izvajanje določenih obrobni procesov, ampak gre za celostno sodelovanje s partnerji, kar rezultira v vzajemnem odnosu. Na primeru: Potujoči oskrbovalec iz delovnega mesta odpelje vse, kar se da ponovno uporabiti in kar v nadaljnjih korakih pripelje do ponovne uporabe, reciklaže in pri tem zmanjšanju stroškov za vse vpletene in za celotno družbo.

Podjetja, ki že poslujejo in bodo to pot hodila tudi v prihodnje, bodo zasledovala svoje poslovne interese in vključevala svojo socialno odgovornost, kot je humanizacija poslovnih procesov, delovnega okolja in načina organizacije delovnih mest z namenom zagotavljanja zdravega delovnega okolja. Potujoči oskrbovalec je kot primer dobre prakse omenjen v Strategiji prehoda v nizkoogljično družbo do leta 2020.

4. 3R projekti

Osredotočajo se na storitve, ki temeljijo na principu zmanjševanja količine odpadkov, ponovne uporabe in recikliranja, njihov promotor je 3R zadružna iniciativa, delujoča v okviru eTRI razvojne zadruga.

4.1. 3R papir za celulozno izolacijo

Projekt se osredotoča na zbiranje časopisnega in pisarniškega papirja pri partnerjih oz. članih 3R zadružne iniciative. Število partnerjev se trenutno nahaja pri številki 100 in zaradi zanimanja in mreženja uspešno narašča. Zbran material partnersko podjetje Zimic uporabi za izdelavo visoko kakovostne celulozne izolacije, ki zlasti v fazi prebiranja in proizvodnje omogoča razvoj delovnih mest za težje zaposljive. Kapaciteta mlina, ki ga uporablja podjetje Zimic za izdelavo celulozne izolacije, znaša 180 ton na mesec, zato želimo v kratkem povečati število zbranih ton, ki se trenutno giblje okrog 3 tone mesečno.

Ker ima končni produkt, tj. celulozna izolacija, že vzpostavljeno prodajno mrežo predvsem po razvitejših državah Evropske unije, so razvojne možnosti projekta zelo obetavne, preko tega pa bo projekt omogočal postopno in stalno povečevanje števila težje zaposljivih posameznikov na projektu. Izvajanje projekta se je začelo jeseni 2012 in v tem času omogoča delo štirim težje zaposljivim posameznikom. Cilj projekta je do avgusta 2014 zagotoviti trajnostno zaposlitev za še 2 osebi.

Maja 2013 je projekt prejel nagrado s strani Unicredit Fundacije, v kratkem pa bo sledila njegova nadgradnja v sodelovanju z Združenjem poklicnih gasilcev Slovenije, ki bo z navezavi z dobrodelno pobudo »Tudi mi smo del vas« zagotavljala konkretno denarno pomoč za obnovo OŠ dr. Ljudevita Pivka, ki jo zaradi slabih razmer obiskujejo iz družbe že sedaj izključeni posamezniki. Do teh zadružniki Razvojne zadruga eTRI čutijo še posebno močno družbeno in moralno odgovornost, saj so učenci omenjene šole mladi potencialni sodelavci.

4.2. Kozarci za večkratno uporabo

Drugi del projekta predstavlja storitev najema in pomivanja kozarcev za ponovno uporabo, ki na prireditvah uspešno prispeva k zmanjševanju odpadkov, ljudi pa obenem ozavešča o pomembnosti razvijanja okoljske etike.

5. Odprtost modela

Razvejanost eTRI poslovnega modela, v katerem trenutno deluje Razvojna zadruga eTRI s svojimi zadruškimi (invalidskim podjetjem Jazon d.o.o, 3R zadržno in drugimi iniciativami), omogoča odprtost sodelovanja in vključuje tako zaposlene, zunanje izvajalce, posameznike na poklicnih rehabilitacijah in usposabljanjih na delovnih mestih, mlade razvojnike in štipendiste in trenutno šteje 60 posameznikov.

Fokus bo tudi v prihodnje na razvoju novih zelenih delovnih mest, v največji meri prilagojenemu potrebam posameznikom s težavami v duševnem zdravju. Zaradi tega sta nenehno izpopolnjevanje obstoječih in razvijanje novih storitev ključnega pomena, trg, družba in država pa morajo prepoznati njihov potencial in potrebo.

6. Literatura

- Kolind, Lars (2012): Unboss.
- Pene, Anita (2002): Organizacija skladiščnega poslovanja v podjetju Jazon d.o.o.o
- Interni dokumenti Razvojne zadruge eTRI